

คำรอกดง

Ellipanthus glabrifolius Merr.

CONNARACEAE

ไม้พุ่ม หรือไม้ต้น สูงประมาณ 4-10(25) เมตร เปลือกสีเทาแกมน้ำตาล แขนงกิ่งรูปทรงกระบอก ใบ มีใบย่อยแผ่นใบเป็นรูปขอบขนานหรือรูปใบหอกแกมขอบขนาน มีขนาด 7-14×2.5-4.5 เซนติเมตร ลักษณะบางคล้ายแผ่นหนัง เรียบทั้งสองด้าน มีเส้นแขนงใบ 4-7 คู่ ฐานใบกลม ขอบใบเรียบ ปลายใบเรียวแหลม ก้านใบยาวประมาณ 1-2 เซนติเมตร ช่อดอก ออกตามง่ามใบหรือปลายกิ่ง เป็นดอกสมบูรณ์เพศ มีกลีบเลี้ยง 5 กลีบ เป็นรูปใบหอกแกมรูปไข่ ยาวประมาณ 2-3 มิลลิเมตร มีขนสั้นนุ่มปกคลุม กลีบดอก 5 กลีบ สีขาว เป็นรูปใบหอกแกมรูปไข่ ยาวประมาณ 6-7 เซนติเมตร มีขนสั้นปกคลุมทั้งสองด้าน ผล รูปไข่ แตกเป็นแนวเดียว มีขนสีสนิมปกคลุม เมล็ด มี 1 เมล็ด สีนํ้าตาลเข้ม เป็นมันวาว เล็กน้อย ขนาดประมาณ 1.5 มิลลิเมตร พบในป่าดิบเขา

ข้อมูลอ้างอิง : www.efloras.org/florataxon.aspx

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัดกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัดกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

คำแสต(มะกายคัต)

Mallotus philippensis Mull. Arg.

EUPHORBIACEAE

ชื่ออื่น : กายขัดหิน กีบอ ขางปอย ขี้เต่า ขี้เนื้อ คำแดง คำแสต ขาตรีขาว ขาดป่า ขาบอเล่ ทองขาว ทองทวย
แทงทวย พลัปลากขี้เต่า พลากวางใบใหญ่ มะกายคัต มะคาย มินยะมายา มีอรากปัเต๊ะ ลายตัวผู้
ลากกะเบือละว้า แสต

ไม้พุ่มหรือไม้ต้น สูงได้ถึง 15 เมตร ทุใบรูปสามเหลี่ยมแคบ ยาว 0.5-1.3 เซนติเมตร ใบรูปรีหรือรูปไข่ ยาว 4-22 เซนติเมตร ปลายเรียวแหลมหรือเป็นติ่งแหลม โคนกลม ก้านใบยาว 1.5-5 เซนติเมตร แผ่นใบด้านล่างมีขนและต่อมเกล็ด หนาแน่น เส้นโคนใบข้างละ 1 เส้น ช่อดอกออกเดี่ยว ๆ ตามซอกใบ หรือหลายช่อตามปลายกิ่ง ยาวได้ถึง 20 เซนติเมตร ไม่มีกลีบดอก ดอกเพศผู้สีเขียว เส้นผ่านศูนย์กลาง 2-3 มิลลิเมตร กลีบเลี้ยง 2-4 กลีบ เกสรเพศผู้ 15-20 อัน ดอกเพศเมียสีเหลืองหรือแดง เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 4 มิลลิเมตร กลีบเลี้ยง 3-6 กลีบ ก้านเกสรเพศเมียสั้น ยอดเกสร 3 อัน ยาว 3-5 มิลลิเมตร ติดทน มีขนยาวนุ่ม ผลรูปรีกว้าง จักเป็นพู ยาว 0.8-1.2 เซนติเมตร มีต่อมและขนสีน้ำตาลแดงกระจาย มี 1-3 เมล็ด พบที่ศรีลังกา อินเดีย จีนตอนใต้ ไต้หวัน พม่า ภูมิภาคอินโดจีนและมาเลเซีย ออสเตรเลีย และหมู่เกาะแปซิฟิก ในไทยพบทุกภาค ขึ้นตามป่าเบญจพรรณ ป่าดิบแล้ง ป่าดิบเขา หรือตามชายฝั่งทะเล ความสูงถึงประมาณ 1,200 เมตร ผลใช้ทำเป็นสีย้อมให้สีแดงเรียกว่า kamela dye ส่วนต่าง ๆ มีสรรพคุณด้านสมุนไพรหลายอย่าง

ข้อมูลอ้างอิง : [http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordnamesci=Mallotus0philippensis0\(Lam.\)0M%3%BCIL0Arg.](http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordnamesci=Mallotus0philippensis0(Lam.)0M%3%BCIL0Arg.)

ภาพประกอบ : [http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordnamesci=Mallotus0philippensis0\(Lam.\)0M%3%BCIL0Arg.](http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordnamesci=Mallotus0philippensis0(Lam.)0M%3%BCIL0Arg.)

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ไม้ต้นขนาดใหญ่ไม่ผลัดใบ โคนมีพูพอนสั้น เปลือกสีน้ำตาลอมเทา แตกเป็นร่องลึกและเป็นแผ่น เปลือกในเป็นชั้นสีน้ำตาลอมส้มและเหลือง ใบ เล็ก รีแคบถึงรูปใบหอกแกมขอบขนาน กว้าง 1.5-4 เซนติเมตร ยาว 4-10 เซนติเมตร ปลายแหลมหรือเรียวแหลม ยอดบาก โคนรูปลิ้ม ขอบเป็นคลื่น ใบแก่เป็นมันด้านบน เกลี้ยง หรือมีเกล็ดเป็นขุยด้านล่าง ใบแห้งสีเหลืองจนถึงสีน้ำตาลแดง เส้นกลางใบเป็นร่องด้านบน สันคมด้านล่าง เส้นใบเล็ก 14 คู่โค้งแบนด้านบน เส้นใบย่อยห่าง ก้านใบยาว 1-2 เซนติเมตร เล็กเรียว หูใบรูปใบหอก กว้างถึง 3 มิลลิเมตร ยาว 10 มิลลิเมตร ร่วงเร็ว กิ่งเมื่ออ่อนมีขุย ต่อไปเกลี้ยง ดอกสีขาวถึงเหลืองอ่อน ด้านในมีแต้มสีชมพู ขนาด 1 เซนติเมตร เป็นช่อ แตกแขนงยาวถึง 10 เซนติเมตร ตามง่ามใบและที่ปลายยอด ตาดอกรูปไข่กว้างถึง 3 มิลลิเมตร ยาวถึง 5 มิลลิเมตร กลีบเลี้ยงมีหู รูปสามเหลี่ยมแคบ กลีบดอกรูปใบหอกแกมรูปไข่ เกสรเพศผู้ 25 อัน อับเรณูรูปขอบขนานปลายมีรยางค์คล้ายเส้นด้าย เกลี้ยง ยาวเป็น 2-3 เท่าของอับเรณู ปลายมีขน รังไข่รูปไข่แคบเรียวไปยังก้านเกสรเพศเมีย ยาว 1.5 เท่าของรังไข่ ผล ปีกยาว 3 ปีก กว้าง 1-1.3 เซนติเมตร ยาว 4-7 เซนติเมตร แบนคล้ายเข็มขัด เกลี้ยง อีก 2 ปีกสั้น กว้าง 0.5 เซนติเมตร ยาว 2-3(5) เซนติเมตร ผลรูปไข่กว้าง 0.8 เซนติเมตร ยาว 1.5 เซนติเมตร ปลายสั้น เกลี้ยง โคนปีกหุ้มครึ่งผล พบตามไหล่เขาสูง 350 เมตร

ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, โชมอน พินดา สิริสุภนทร กองกานดา ชยาฤดีไม้ปานกาใต้ เล่ม - พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ :โครงการจัดพิมพ์คปฟ. 2558. หน้า
ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาอนุรักษ์มรดกอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาอนุรักษ์มรดกอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

Radermachera glandulosa (Blume) Miq.

BIGNONIACEAE

ไม้ต้น สูงถึง 12 เมตร ลำต้นสั้นคดงอ เปลือก สีครีมถึงเทาอ่อน เรียบหรือขรุขระ มีช่องอากาศ หนูนเป็นคอร์ก ขนาดใหญ่ เปลือกในสีขาว ใบประกอบขนนกชั้นเดียว ยาว 30-90 เซนติเมตร ใบย่อยออกตรงข้าม 2-4(5) คู่ มีอีก 1 ใบที่ปลาย รูปไข่ถึงรูปขอบขนานแกมรี กว้าง 5-14 เซนติเมตร ยาว 10-30 เซนติเมตร ปลายแหลมหรือเรียวแหลม โคนเบี้ยว ขอบเรียบ ใบอ่อนสีม่วงเข้ม ใบแก่สีเขียวเป็นมันด้านบน ด้านล่างสีเขียวเกลี้ยง มีหย่อมของต่อมสีม่วงเข้ม ที่ปลายทั้งสองด้านของเส้นกลางใบด้านล่าง ก้านใบย่อย ยาว 6-11 มิลลิเมตร ดอก ยาว 3-4 เซนติเมตร สีชมพูหรือม่วงอ่อน ค่อนข้างสมมาตรตามรัศมี บานตอนเช้า ออกเป็นช่อแคบยาว ยาว 12-50(90) เซนติเมตร ที่ปลายกิ่ง มักออกดอกและติดผลในเวลาเดียวกัน กลีบเลี้ยงรูปถ้วย ยาวประมาณ 3.5 มิลลิเมตร สีม่วง ปลายไม่เป็นพู มีต่อมรูปจันทร์เสี้ยว 5-8 ต่อม ที่ครึ่งล่างและติดอยู่จนเป็นผล กลีบดอกเป็นรูปกรวยแคบหรือเกือบเป็นรูปท่อ มีพูสั้น 3-4 พู ไม่เท่ากัน มีขนละเอียดตามขอบ ด้านในเกลี้ยง เกสรเพศผู้ 4 อันเป็น 2 คู่ไม่เท่ากัน โคนมีขน ผล เป็นช่อห้อย รูปทรงกระบอกแคบ กว้างประมาณ 0.8 เซนติเมตร ยาว 20-30 เซนติเมตร ค่อนข้างตรง เมล็ดกว้างประมาณ 2 มิลลิเมตร ยาว ประมาณ 13 มิลลิเมตร ที่ปลายทั้งสองด้าน มีปีกบางคล้ายกระดาษ ผ่นก้านตรงกลางเป็นคอร์ก เป็นหลุมตื้น มีเมล็ดแบนติดอยู่ พบทั่วไปในป่าผลัดใบหรือป่าดิบที่ต่ำ โดยเฉพาะพบตามลำน้ำที่เปิดโล่ง

ข้อมูลอ้างอิง: โชนอน การ์ดเนอร์ พินดา สิทธิสุนทร กองกานดา ชยาเขต ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม - พิมพ์ครั้งที่ 1.-กรุงเทพฯ :โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, 2558. 768 หน้า
ภาพประกอบ: ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมการอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมการอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

Stereospermum fimbriatum (Wall. ex G.Don) A. DC.
แคยอตดำ BIGNONIACEAE

ชื่อพื้นเมือง : แคทราย,แคฝอย,จีจา,จีอา

ไม้ต้น ไม่ผลัดใบ เปลือกสีเทาอ่อน หยาดและเป็นสะเก็ด ใบประกอบแบบขนนก มีขนเหนียวๆ เมื่อยังอ่อน อยู่สีม่วง ก้านใบสีเขียวอมเหลือง ใบย่อย 2-4 คู่ มีใบเดี่ยวที่ปลายก้าน ใบย่อยรูปไข่แกมขอบขนาน ปลายใบ เป็นหางยาว ขอบใบเรียบ โคนใบกลมแต่ไม่เท่ากัน ดอกออกเป็นช่อใหญ่ กลีบเลี้ยงเชื่อมติดกันเป็นท่อ ปาก ท่อมีรอยหยักแหลม กลีบดอกสีขาวตุ่น สีชมพูอ่อนหรือสีชมพูอมม่วง เชื่อมติดกันเป็นรูปกรวย ปลายแยกเป็น กลีบใหญ่ 2 กลีบ กลีบบนมี 2 หยัก กลีบล่างมี 3 หยัก ผลเป็นฝักยาว คล้ายงู เมล็ดรูปลิ้น มีปีกค่อนข้างหนา

ข้อมูลอ้างอิง : [http://www.medplant.mahidol.ac.th/pharm/botanic.asp?bc=0155&kw=%E1%9A%A4%CD%9B%84%D3*](http://www.medplant.mahidol.ac.th/pharm/botanic.asp?bc=0155&kw=%E1%9A%A4%CD%9B%84%D3%*)

ภาพประกอบ : ภาพดอก : <https://www.flickr.com/photos/adadutokla/13323358415/in/photostream/>

ภาพลำต้น/ใบ : <https://www.monacatureencyclopedia.com/stereospermum-fimbriatum-2/?lang=en>

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

แคแสด

Spathodea campanulata P.Beauv.

BIGNONIACEAE

ชื่ออื่น : แคแดง แคแสด ยามแดง

ไม้ต้น สูง 10-25 เมตร มีหูใบเทียม ใบประกอบชั้นเดียว เรียงตรงข้ามสลับตั้งฉาก ยาว 30-40 เซนติเมตร มีใบย่อย 4-8 คู่ รูปรีถึงรูปขอบขนาน ยาว 5-15 เซนติเมตร โคนเบี้ยว มักมีต่อม 1 คู่ ก้านใบย่อยสั้นมาก เกือบไร้ก้าน ช่อดอกคล้ายช่อกระจุกแยกแขนง ออกที่ปลายกิ่ง ดอกสีส้ม ก้านดอกสั้น กลีบเลี้ยงเป็นกาบ ยาว 4-6 เซนติเมตร เป็นสัน ปลายมีจะงอย มีขนละเอียด ดอกรูประฆังกว้าง หลอดกลีบดอกยาว 8-12 เซนติเมตร ปลายแยกเป็น 5 กลีบ ตื้น ๆ ยาวประมาณ 1.5 เซนติเมตร ขอบกลีบเป็นคลื่น เกสรเพศผู้ 4 อัน รังไข่มี 2 ช่อง ยอดเกสรเพศเมียจัก 2 พู ผลแห้งแตก รูปขอบขนาน ยาว 10-25 เซนติเมตร ปลายแหลม ผิวมีสัน แตกออกด้านเดียวรูปเรือ เมล็ดจำนวนมาก มีปีกบางล้อมรอบ มีถิ่นกำเนิดในแอฟริกาเขตร้อน เป็นไม้ประดับทั่วไปในเขตร้อน กิ่ง ใบ และดอกใช้ถอนพิษ ขับลม แก้ไข้

ข้อมูลอ้างอิง : <http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordnamesci=Spathodea0campanulata0P.0Beauv.>

ภาพประกอบ : ภาพช่อดอก : <http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordnamesci=Spathodea0campanulata0P.0Beauv.>

ภาพลำต้น : <http://tropical.theferns.info/image.php?id=Spathodea+campanulata>

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ไม้ต้น เล็ก สูงได้ถึง 8 (20) เมตร กิ่งเล็ก ใบ กว้าง 5-8 เซนติเมตร ยาว 10-25 เซนติเมตร รูปขอบขนานหรือรูปรี ปลายแหลม โคนสอบแคบถึงกลม ขอบจักไม่ชัด ใบแก่ บางคล้ายกระดาษ มีขนบนเส้นกลางใบด้านบน ด้านล่าง มีขนกำมะหยี่นุ่มบนเส้นกลางใบ เส้นใบจากโคน 3 เส้น เส้นใบข้าง 6-10 คู่ เส้นใบย่อยเป็นชั้นบันได ก้านใบยาว 0.6-1.8 เซนติเมตร ขนสีสนิม ปลายสองด้านบวม หูใบ ยาวประมาณ 1 เซนติเมตร ร่วงเร็ว ดอก เล็ก สีชมพูอ่อน ดอกเพศผู้และดอกเพศเมียอยู่ต่างต้น ช่อเล็กแตกแขนง ยาวได้ถึง 40 เซนติเมตร กิ่งข้างคล้ายช่อเชิงลด ยาวได้ถึง 15 เซนติเมตร ก้านดอกยาวประมาณ 2 มิลลิเมตร ใบ ประดับเป็นแถบแคบ 1 อัน และคล้ายถ้วย 1 อัน กลีบ เลี้ยงเชื่อมเป็นถ้วยสั้น ปลาย 4 พู กลม ยาวได้ถึง 2 มิลลิเมตร มีขนด้านนอก ไม่มีกลีบดอก ช่อดอกเพศผู้ใหญ่ ที่ปลายกิ่ง เกสรเพศผู้สมบูรณ์ มี 8 อัน ยาวได้ถึง 3 มิลลิเมตร เกสรเพศผู้เป็นหมันคล้ายเกล็ด 4 แฉก ช่อดอก เพศเมียเล็กกว่า ออกตามซอกใบ เกสรเพศผู้เป็นหมัน ล้นกว่ากลีบเลี้ยง รังไข่ขนแน่น ก้านเกสรเพศเมียสั้น 3 อัน โค้ง ผล ขนาด 1.2-2 เซนติเมตร ก้านผลยาวประมาณ 1 มิลลิเมตร มีขนกำมะหยี่สีน้ำตาลหรือแดง มีสีเงินแต้ม ที่ปลายทั้ง 2 ด้าน สอบ มี 3 สัน แก่แตก 3 ส่วน มี 4 เมล็ด ขนาดประมาณ 8 มิลลิเมตร เนื้อหุ้มสีแดงหรือเหลือง พบในป่าดิบที่ต่ำ

ข้อมูลอ้างอิง : การ์เดนอร์, โชนอน ไม้ป่าภาคใต้ ภาค 3 (Mo-Z).-กรุงเทพฯ : อดวินทร์พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2561. 880 หน้า

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาทรัพยากรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

จำง่าย

Kibatalia laurifolia (Ridl.) Woodson

APOCYNACEAE

ไม้พุ่ม หรือไม้ต้น สูงได้ถึง 20 เมตร เปลือก สีเทาแตกเป็นรอยประสานกัน เปลือกในสีส้มแก่ มียางสีขาว ใบกว้าง 2-4 เซนติเมตร ยาว 8.5-16 เซนติเมตร รูปรี ปลายและโคนแหลม เกือบเส้นใบ 7-14 คู่ ก้านใบยาว 0.2-0.6 เซนติเมตร ดอกสีขาวหรือสีเหลืองอ่อน ออกเป็นกระจุกกระจุกหนึ่งมี 2-7 ดอก ดอกกว้าง 1.8-2.4 เซนติเมตร กลีบเลี้ยงขนาดประมาณ 2 เซนติเมตร รูปไข่ปลายป้าน เกือบแยกเว้นที่ขอบกลีบ หลอดกลีบดอกยาว 9-13 เซนติเมตร เกือบทั้งสองด้าน พูกลีบดอกยาว 8-12 มิลลิเมตร มีขนสั้นทั้งสองด้าน เกสรเพศผู้ติดที่ใกล้ปลายหลอด โผล่พ้นหลอด อับเรณูขนาดประมาณ 3 มิลลิเมตร รังไข่ ขนาด 2 มิลลิเมตร มีขน ก้านเกสรเพศเมียยาว 8 มิลลิเมตร ผลกว้าง 0.5-0.8 มิลลิเมตร ยาว 12-20 เซนติเมตร รูปยาวแคบแบน อาจมีช่องอากาศ เมล็ดกว้าง 0.2 เซนติเมตร ยาว 2.1 เซนติเมตร มีจะงอย ยาว 2.9 เซนติเมตร มีกลุ่มขนยาว 4.9 เซนติเมตร พบในป่าหรือที่รกร้าง ความสูงได้ถึง 200 เมตร

ข้อมูลอ้างอิง : การัดเนอ, โสมอน ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม 3 (Mo-Z)-กรุงเทพฯ : อยรินทร์พรินตติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2561. 880 หน้า
ภาพประกอบ : ภาพถ่ายต้นน้ำใน/หลังใบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัฒนธรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ภาพดอก/ผล : <http://crassa.cocolog-nifty.com/blog/2015/07/kibatalia-laurifolia.html>

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัฒนธรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ไม้ต้น

ขนาดเล็กถึงกลาง สูงได้ถึง 28 เมตร เรือนยอดเป็นพุ่มแน่นสีทองแดง โคนลำต้นมักเป็นร่องและบิด ต้นไม่ค่อยสมบูรณ์ มีรากโผล่ขึ้นจากดิน ต้นแก่มีพองเป็นแผ่นเปลือกสีน้ำตาลอมครีมอ่อนถึงน้ำตาลเข้ม เรียบถึงเป็นเกล็ด หรือแตกเป็นร่อง เปลือกในสีครีมอมชมพูถึงสีส้มหรือน้ำตาลแดง ใบกว้าง 2.5-8 เซนติเมตร ยาว 7-18(24) เซนติเมตร ออกห่างๆ ส่วนมากรูปรีถึงไข่กลับ ปลายแหลมถึงทู่หรือกลม โคนแคบ ยอดอ่อนมีขนกำมะหยี่สีทองแดง แน่น ใบแก่เป็นมันด้านบนด้านล่างมีขนละเอียดสีทองแดง หรือสีออกเทาแน่น แล้วค่อนข้างเกลี้ยง ยกเว้นบนเส้นใบ เส้นกลางใบด้านบนแบนและมีสันตรงกลาง เส้นใบ 6-13 คู่ เป็นวงและเชื่อมกันด้านบน เส้นใบย่อยเป็นร่างแหละเอียด หรือบางส่วนขนานกับเส้นใบ ก้านใบยาว 1-2.5 เซนติเมตร ด้านบนค่อนข้างแบน มีขนขุยละเอียดสีน้ำตาลแดงถึงค่อนข้างเกลี้ยง กิ่งอ่อน มีขนขุยละเอียดสีน้ำตาลแดง แน่น ดอก สีเขียวอ่อน โปรงแสงถึงสีขาวครีม ดอกสมบูรณ์เพศ ดอกเพศเมียออกเป็นกลุ่มมี 3-12 ดอก ตามง่ามใบหรือใต้แผลใบ ก้านดอกยาว 2-6 มิลลิเมตร มีขนละเอียดสีน้ำตาลแดง กลีบเลี้ยงยาวประมาณ 2.5 มิลลิเมตร ค่อนข้างกลม มีขนสีทองแดงกระจายด้านนอก ด้านในเกลี้ยง กลีบดอกยาวประมาณ 3 มิลลิเมตร (สั้นกว่ากลีบเลี้ยงในดอกเพศเมีย) แฉก กลีบรูปไข่กว้าง ยาว 1.5-2 เท่าของหลอดดอก เกสรเพศผู้ยาวประมาณ 2.5 มิลลิเมตร ก้านชูอับเรณูเล็ก ยาวกว่าอับเรณู รังไข่มีขนสีทองแดง ก้านเกสรเพศเมียสั้น ยาวประมาณ 1.2 มิลลิเมตร ผลรูปไข่ถึงรูปไข่กลับ หรือค่อนข้างกลม ยาว 1-1.5 เซนติเมตร ค่อนข้างจักเป็นพู 2-5 พู ผลอ่อนมีขนสีออกน้ำตาลแล้วเกลี้ยง เปลือกบาง สุกสีม่วงถึงดำ เมล็ด 1-2(5) เมล็ด พบทั่วไปตามชายฝั่งทะเลที่เป็นหิน หรือทรายทั่วภาคใต้และลึกเข้ามาจากป่าชายเลนด้วย พบตามเขาหินปูนป่าดิบที่ต่ำ สูงได้ถึง 200 เมตร

ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, โทมัส ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม 3 (Mo-Z)-กรุงเทพฯ : ธรินทร์พรินต์แอนด์พับลิชชิง จำกัด (มหาชน), 2561. 880 หน้า
ภาพประกอบ : <https://floraofsingapore.wordpress.com/2010/04/16/planchonella-obovata/>

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

จ้าวป่า

Bombax anceps Pierre

MALVACEAE

ชื่อพื้นเมือง : เกีย,ไก้,ไกร้,จ้าว,จ้าวป่า,จ้าวดอกขาว,จ้าวป่า,จ้าวป่าดอกขาว,จ้าวผา,นุ่นป่า

ไม้ต้น สูงได้ถึง 30 เมตร มีขนสั้นนุ่มตามกิ่ง กลีบเลี้ยงและกลีบดอก ใบรูปฝ่ามือ มีใบย่อย 5-7 ใบ ก้านใบยาว 10-30 เซนติเมตร มีริ้วเป็นเส้น ใบรูปรี รูปไข่ กลีบหรือรูปขอบขนาน ขนาดไม่เท่ากัน ยาว 8-28 เซนติเมตร แผ่นใบด้านล่างเกลี้ยงหรือมีขนสั้นนุ่ม ก้านใบย่อยยาว 1-1.5 เซนติเมตร ก้านดอกยาว 1-3.5 เซนติเมตร กลีบเลี้ยงรูป ระฆังแคบ ยาว 3-5 เซนติเมตร ปลายจัก ตื้น ๆ 3-5 กลีบ ขนาดไม่เท่ากัน ดอกสีขาวครีม อมเขียวหรือชมพูอ่อน รูปไข่กลีบหรือแกมรูปขอบขนาน ยาว 4-7 เซนติเมตร เกสรเพศผู้ ยาว 6-7 เซนติเมตร มี 5 มัด เชื่อมติดกันประมาณ 1.5 เซนติเมตร ผลรูปขอบขนาน โค้งเล็กน้อย ยาว 10-18 เซนติเมตร มีสันต้น ๆ 5 สัน พบที่จันทอนใต้ พม่า กัมพูชา ในไทยพบแทบทุกภาคยกเว้นภาคใต้ขึ้นตามป่า เบญจพรรณ ป่าดิบแล้ง และป่าเต็งรัง โดยเฉพาะบนเขาหินปูน ความสูงถึงประมาณ 1,000 เมตร

ข้อมูลอ้างอิง : <http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordnamesci=Bombax0anceps0Pierre>
ภาพประกอบ : ภาพดอก : <http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordnamesci=Bombax0anceps0Pierre>
ภาพลำต้น/ใบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาทรัพยากรอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

